

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Baccheia suppellex.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

BACCHEIA S U P E L L E X . C A P . XVII .

Vinaria vero vascula, quæ Cissibia plurimum appellant, orificio ad hederacii folii speciem in formatum habent: κισσίς enim hedera: cuiusmodi vasa quamplurima, quæ longam sapiunt velutatem, ubiq; Romæ video. Et quæ nunc etiam è luto formantur, ad eandem pene formam rediguntur, à foliisq; vulgo nomen habent, nam Folietæ nuncupantur. At bona pars Italia vasa vinaria ^{Nomen &c.} ^{iám pocu*s*} ^{Lugdunensis.} quotidiani usus Boccalia, quasi, ut puto Bacchalia dicere velint, appellant. quamvis Βακχάλιον pro tamen apud vase vinario sit apud Homerū. Qui κισσίσια dicit a putarunt, quod vasa olim ex hedera fieri solerent, Serenus, hallucinari mihi videntur: nam neq; quidem lignum satis idoneum, neq; materia commoda est, cum Samonicum satis constet, si poculo hederaceo mixtum infundatur, vina transfluere. Neq; ego nunc poculorum Mollibus ex genera perquiram, quæ copiose satis ab aliis enumerata fuerunt: illud ostendisse satis fuerit, qua de causa bona eorum pars hederam supremo margine assimilarent, quinetiam in nonnullis juxta an-cula lignis. sam implexum hederæ folium observes: & apud Maronem Pastoribus quibusdam poculis super addi. ^{Legenda.} ^{Macro. l. 5.} ^{c. 21. super Eclog. 6.} ^{Elog. 4.} ^{Gimb. C.} ^{Cissibio.} ^{Cantharis.} ^{Bacch.} ^{A Plin. lib.} ^{16. ca. 33.} ^{Elog. 4.} *viii. Diffusos hedera vestit pallente corymbos. Qua vero specie esset cantharus, qui Baccho dedica-*

batur, ut scyphus Herculi, si quasierit quis, picturatione comodiis quan verbis explicabitur. Pedem enim habet à latiori ambitu in angustum flexuoso interius ductu se contrahentem, ita ut ea pars tota desidentibus incurvis costulis describatur: mox intumescit in calicem, quod nomen nostris in sacrificiis tot jam ab hinc annis, specie nihil quicquam immutata, receptum est: hinc interū angustari incipit, totoq; ambitu intro versus incurvatur, quo ductu ubi aliquantulum proceruerit, rursum aperitur, & cratera in summo patefacit. Adduntur hinc atq; inde ansæ, quas Aures Græcili bentius appellant, sed aures ego eas alia quam ansæ sint forma facta intelligo: ut pote quæ quidem prostarent à summo vase, seu minime ad inferiora flecterentur. In morem autem Delphinarum alias ansa, alias anguum figuræ, plerumq; volutarum in modum fieri solite. Sed & una tantum ansa prædictos plerisq; locis cantharos in antiquorum monumentis aspicis, cujusmodi apud Virgilium est. Silenianus ille,

Cui gravis attrita pendebat cantharus ansa.

POETA. C A P . XVIII .

Quod vero Poetis hedera decerneretur, ut una cum Lauro coronam eorum perficeret, non tam perpetuus u'riusq; viror, qui diurna eorum opera significaret, in causa fuit, quam ut ostende Hinc Maro retr, eos, qui dignos hedera evassissent, Laureamq; meruissent, & ingenio & arte præcelluisse: per Pafores Laurum enim in istam in ingenio vim, ac venæ fecunditatem Apollinis irradiatione locupletem in hedera cre-telligebant: per hederam vero artem & industriam pervigili labore partam. Cujus rei id est in indici-scentem orum, quod hedera suapte vi admodum imbecilla humili semper reperet, neque se umquam attolleret: nata Po-pertinaci tamen labore artificiosoq; conatu pervincit, ut vel arboribus vel parietibus adhærescens, tam paulatim irrepens supra omnium fastigia viætrix evadat, & supremo in vertice dominetur, utroque enim opus est, si quis velit excellere: nisi vero excelluerit, nihil quicquam proficit, quia Mediocri-poeti dicata esse Poetis, non homines, non Di, non concessere columnæ. quare sapientur ait Horatius:

*Ego quid studium sine divite venia,
Ne rude quid posfit video ingenium: alterius sic
Altera poscit opem res, & conjurat amice.*

In eandem sententiam apud Pindarum legas, ut in Ape diximus, Poetas lacte simul & melle pa-fci: quorum lac naturam facundia ubertate affluentem, mel artem laboriosumq; proficiendi cona-tum ostendit. Non enim sine magno labore, industria & artificio comparatur. Apud Athenæum, quod minime dissimilandum est, legas, ex Seno Eliensi Grammatico defumptum, Auocabulos, qui poslea Jamborum Poetæ nuncupati sunt, hederacea corona uti solitas: Ithyphallos vero talasi tuni-

M m m m 3

ca ma

Hedera cur-
ta.
Horat. de
Art. poet.
Ibid.

